

Sadržaj

Predgovor i

Prvi dio   Uvod 2

Poglavlje 1 Što je organizacijsko ponašanje? 2

Što rade menadžeri 4

Funkcije menadžmenta 5 • Uloge menadžmenta 6 • Menadžerske vještine 7 • Učinkovite nasuprot uspješnim menadžerskim aktivnostima 8 • Menadžerski posao u sažetku 9

Upoznajte organizacijsko ponašanje 9

Nadopuna intuicije sustavnim proučavanjem 10

Discipline koje doprinose razvitku područja OP-a 12

Psihologija 12 • Socijalna psihologija 12 • Sociologija 13 • Antropologija 14

Malo je apsolutnih načela u OP-u 14

Izazovi i prilike za OP 14

Odgovor na globalizaciju 15 • Upravljanje raznolikošću radne snage 16 • Poboljšavanje kvalitete i proizvodnosti 19 • Odgovor na nadolazeće pomanjkanje radne snage 20 • Poboljšavanje klijentskih usluga 21 • Poboljšavanje vještina za rad s ljudima 22 • Ovlašćivanje ljudi (dodjela moći) 22 • Poticanje inovacije i promjena 23 • Svladavanje poteškoće „privremenosti“ 23 • Rad u umreženim organizacijama 24 • Pomoći zaposlenicima da uspostave ravnotežu u sukobu između posla i privatnoga života 25 • Poboljšavanje etičkog ponašanja 25

Uskoro slijedi: Razvijanje modela OP-a 26

Pregled 26 • Zavisne varijable 27 • Nezavisne varijable 31 • Prilog za kontingencijski model OP-a 32

Sažetak i implikacije za menadžere 34

■ **MIT ILI ZNANOST?** „Unaprijed stvorene predodžbe nasuprot stvarnim dokazima“ 11

■ **OP U VIJESTIMA** Kako globalizacija mijenja tržišta radne snage 17

■ **MEĐUNARODNO OP** Cijene transfera i međunarodna korporacijska devijantnost 30

■ **ARGUMENT / PROTUARGUMENT** U potrazi za brzim rješenjem 35

Pitanja za provjeru 36

Pitanja za kritičko razmišljanje 36

Grupna vježba Raznolikost radne snage 36

Etička dilema Laž u poslovanju 37

Primjer iz prakse 1 Kako je menadžerica UPS-a smanjila fluktuaciju 38

Primjer iz prakse 2 Nasilje na radnom mjestu 39

Drugi dio   Pojedinac 42

Poglavlje 2 Osnove individualnog ponašanja 42

Sposobnost 44

Intelektualne sposobnosti 44 • Fizičke sposobnosti 47 • Sukladnost sposobnosti i posla 48

Biografske karakteristike 48

Dob • Spol • Rasa • Radni staž

Učenje 53	
Definicija učenja 53 • Teorije učenja 53 • Oblikovanje: menadžerski instrument 57	
Sažetak i implikacije za menadžere 64	
MEĐUNARODNO OP Koristi kulturne inteligencije 46	
MIT ILI ZNANOST? „Ne možeš staroga psa naučiti novim trikovima“ 58	
OP U VIJESTIMA Naučiti kako nagraditi vrhovne rukovoditelje 59	
MATERIJALI ZA SAMOPROČJENU Koliko sam dobar u discipliniranju drugih? 59	
ARGUMENT / PROTUARGUMENT Sva su ljudska ponašanja naučena 65	
<i>Pitanja za provjeru</i> 66	
<i>Pitanja za kritičko razmišljanje</i> 66	
<i>Grupna vježba Pozitivna potpora nasuprot kažnjavanju</i> 66	
<i>Etička dilema Je li Mod OP oblik manipulacije?</i> 67	
<i>Primjer iz prakse 1 Menadžeri koji koriste kažnjavanje</i> 67	
<i>Primjer iz prakse 2 Profesionalni sportovi: nagrađivanje i kažnjavanje istog ponašanja</i> 68	

Poglavlje 3 Stavovi i zadovoljstvo poslom 72

Stavovi 74	
<i>Koje su glavne sastavnice stavova?</i> 74 • <i>Koliko su stavovi dosljedni?</i> 75 • <i>Proizlazi li ponašanje uvijek iz stavova?</i> 77 • <i>Koje su osnovne vrste stavova o poslu?</i> 79 • <i>Kako se mјere stavovi prema poslu zaposlenikâ?</i> 83 • <i>Kakva je važnost stavova za raznolikost u radnom okruženju?</i> 84	
Zadovoljstvo poslom 85	
<i>Mjerenje zadovoljstva poslom</i> 85 • <i>Koliko su ljudi zadovoljni svojim poslom?</i> 86 • <i>Što dovodi do zadovoljstva poslom?</i> 87 • <i>Utjecaj nezadovoljnih i zadovoljnih zaposlenika na radno okruženje</i> 89	
Sažetak i implikacije za menadžere 93	
MEĐUNARODNO OP Kineski zaposlenici i predanost organizaciji 81	
OP U VIJESTIMA Rekordno nisko zadovoljstvo poslom 85	
MATERIJALI ZA SAMOPROČJENU Koliko sam zadovoljan svojim poslom? 87	
MIT ILI ZNANOST? „Sretni radnici su produktivni radnici“ 89	
ARGUMENT / PROTUARGUMENT Menadžeri mogu stvoriti zadovoljne zaposlenike 94	
<i>Pitanja za provjeru</i> 95	
<i>Pitanja za kritičko razmišljanje</i> 95	
<i>Grupna vježba Samozapošljavanje i zadovoljstvo poslom</i> 96	
<i>Etička dilema Jesu li Amerikanci premoreni od rada?</i> 96	
<i>Primjer iz prakse 1 Albertsons radi na stavovima zaposlenika</i> 77	
<i>Primjer iz prakse 2 Dugo radno vrijeme, stotine poruka e-poštom i bez spavanja: zvuči li to kao posao koji pruža zadovoljstvo?</i> 98	

Poglavlje 4 Osobnost i vrijednosti 104

Osobnost 106	
<i>Što je osobnost?</i> 106 • <i>Odrednice osobnosti</i> 106 • <i>Crte osobnosti</i> 108 • <i>Mjerenje</i>	

osobnosti 112 • Glavne crte osobnosti koje utječu na OP 113 • Osobnost i nacionalna kultura 118

Vrijednosti 120

Važnost vrijednosti 121 • Tipovi vrijednosti 121 • Vrijednosti, odanost (lojalnost) i etično ponašanje 124 • Vrijednosti u različitim kulturama 125

Povezivanje osobnosti i vrijednosti osobe s radnim mjestom 130

Sažetak i implikacije za menadžere 134

MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Kakva je u osnovi moja osobnost? 110

MIT ILI ZNANOST? „Duboko u duši, svi su ljudi jednaki“ 119

MEDUNARODNO OP Globalna osobnost 120

OP U VIJESTIMA Jesu li vrijednosti Amerikanaca drukčije? 130

ARGUMENT / PROTUARGUMENT Crte osobnosti snažni su prediktori ponašanja 135

Pitanja za provjeru 136

Pitanja za kritičko razmišljanje 136

Grupna vježba Izazovi u pregovaranju s rukovoditeljima iz Kine 136

Etička dilema Zapošljavanje na temelju genetskih podataka 137

Primjer iz prakse 1 Uspon i pad Carly Fiorine 137

Primjer iz prakse 2 Dijamantna osobnost 138

Poglavlje 5 Percepcija i individualno odlučivanje 144

Što je percepcija? 146

Čimbenici koji utječu na percepciju 146

Percepcija osoba: donošenje prosudbi o drugima 148

Teorija atribucije 148 • Često korištene prečice pri prosuđivanju drugih 150 • Specifične primjene prečica u organizacijama 153

Veza između percepcije i individualnog odlučivanja 155

Kako treba donositi odluke? 156

Proces racionalnog odlučivanja 156 • Povećavanje kreativnosti u odlučivanju 158

Kako se odluke u organizacijama stvarno donose? 160

Ograničena racionalnost 161 • Uobičajene pristranosti i pogreške 162 • Intuicija 166 • Individualne razlike 168 • Organizacijska ograničenja 169 • Kulturne razlike 171

Što je s etikom u odlučivanju? 171

Tri kriterija etičkog odlučivanja 172 • Etika i nacionalna kultura 173

Sažetak i implikacije za menadžere 173

MEDUNARODNO OP Mogu li negativne percepcije oslabiti međunarodne poslovne odnose? 151

MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Koliko sam kreativan? 159

OP U VIJESTIMA Google i prokletstvo pobjednika 167

MIT ILI ZNANOST? „Etični ljudi ne čine neetične stvari“ 172

ARGUMENT / PROTUARGUMENT Kad ste u dvojbi, činite! 176

Pitanja za provjeru 177

<i>Pitanja za kritičko razmišljanje</i>	177
<i>Grupna vježba</i>	<i>Pristranosti pri odlučivanju</i> 177
<i>Etička dilema</i>	<i>Pet etičkih problema: što biste vi učinili?</i> 178
<i>Primjer iz prakse 1</i>	<i>J&J Automotive Sales</i> 178
<i>Primjer iz prakse 2</i>	<i>Zviždači: sveci ili grešnici?</i> 179

Poglavlje 6 Motivacijski pojmovi 184

Definiranje motivacije	186
Rane teorije motivacije	186
<i>Teorija hijerarhije potreba</i> 187 • <i>Teorija X i Y</i> 188 • <i>Dvofaktorska teorija</i> 189	
Suvremene teorije motivacije	192
<i>McClellandova teorija potreba</i> 192 • <i>Teorija kognitivne evaluacije</i> 194 • <i>Teorija postavljanja ciljeva</i> 197 • <i>MBO programi: praktična primjena teorije postavljanja ciljeva</i> 199 • <i>Teorija samoefikasnosti</i> 200 • <i>Teorija potpore</i> 202 • <i>Teorija jednakosti</i> 203 • <i>Teorija očekivanja</i> 208	
Integriranje suvremenih teorija motivacije	210
<i>Caveat emptor:</i> Teorije motivacije često su vezane za kulturu	212
Sažetak i implikacije za menadžere	213
MIT ILI ZNANOST? „Ljudi su po prirodi lijeni“ 188	
OP U VIJESTIMA Što zaposlenici žele? 193	
MEĐUNARODNO OP Način na koji menadžeri ocjenjuju svoje zaposlenike ovisi o kulturi 196	

M ZS	MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Koji su moji ciljevi studiranja? 199
	ARGUMENT / PROTUARGUMENT Novac motivira! 215

<i>Pitanja za provjeru</i>	216
<i>Pitanja za kritičko razmišljanje</i>	216
<i>Grupna vježba</i>	<i>Postavljanje cilja</i> 216
<i>Etička dilema</i>	<i>Je li motivacija manipulacija?</i> 217
<i>Primjer iz prakse 1</i>	<i>Frustriran u 30. godini života</i> 217
<i>Primjer iz prakse 2</i>	<i>Nasilni šefovi</i> 218

Poglavlje 7 Motivacija: od konцепција до примјена 224

Motivirati mijenjanjem naravi radnog okruženja	226
<i>Model karakteristika radnog mjesta</i> 226 • <i>Kako se radna mjesta mogu predizajnirati?</i> 228 • <i>Alternativno organiziranje posla</i> 232 • <i>Ne zaboravite na sposobnost i prilike</i> 235	
Uključivanje zaposlenika	235
<i>Neki primjeri programa uključivanja zaposlenika</i> 236 • <i>Povezivanje programa uključivanja zaposlenika i motivacijskih teorija</i> 237	
Nagradjivanje zaposlenika	237
<i>Koliko platiti: Uspostavljanje platne strukture</i> 237 • <i>Kako platiti: Nagradjivanje pojedinih zaposlenika preko programa varijabilnih plaća</i> 238 • <i>Kako platiti: Nagradjivanje pojedinih zaposlenika preko planova isplate na temelju vještine</i> 242 • <i>Povezivanje planova isplate na temelju vještine s teorijama motivacije</i> 243 • <i>Plaća na temelju vještina u praksi</i> 243 • <i>Fleksibilne beneficije: Razvijanje paketa beneficija</i> 244 • <i>Intrinzične nagrade: Programi odavanja priznanja zaposlenicima</i> 245	

Sažetak i implikacije za menadžere 247

MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Koji je motivacijski potencijal moga radnog mesta? 228

■ **MIT ILI ZNANOST?** „Svi žele izazovan posao“ 230

■ **OP U VIJESTIMA** Uspon i pad opcija na dionice 242

■ **MEĐUNARODNO OP** Kulturne razlike u karakteristikama radnih mesta i u zadovoljstvu poslom 247

■ **ARGUMENT / PROTUARGUMENT** Stručnjake je teže motivirati 249

Pitanja za provjeru 250

Pitanja za kritičko razmišljanje 250

Grupna vježba Procjenjivanje motivacije i zadovoljstva zaposlenika pomoću modela karakteristika radnog mesta 250

Etička dilema Jesu li glavni izvršni rukovoditelji u SAD-u previše plaćeni? 251

Primjer iz prakse 1 Kad povlastice izbjegle 252

Primjer iz prakse 2 Hvala ni na čemu 253

Poglavlje 8 Osjećaji i raspoloženja 258

Što su osjećaji i raspoloženja? 260

Temeljna skupina osjećaja 262 • *Neki aspekti osjećaja* 262 • *Raspoloženje kao pozitivni i negativni afekt* 264 • *Izvori osjećaja i raspoloženja* 266 • *Vanska ograničenja osjećaja* 271

Emocionalni rad 274

Osjećaji koji se čute nasuprot osjećajima koji se pokazuju 274 • *Jesu li emocionalno zahtjevni poslovi nagrađeni boljom plaćom?* 276

Teorija afektivnih događaja 277

Emocionalna inteligencija 278

Argumenti u korist EI 279 • *Argumenti protiv EI* 280

Primjena znanja o osjećajima i raspoloženjima u OP 281

Selekcija 281 • *Odlučivanje* 281 • *Kreativnost* 282 • *Motivacija* 282 • *Vodstvo* 283 • *Međuljudski sukobi* 284 • *Pregovaranje* 284 • *Klijentske usluge* 284 • *Stavovi prema poslu* 285 • *Devijantno ponašanje u radnom okruženju* 285 • *Kako menadžeri mogu utjecati na raspoloženja* 285

Sažetak i implikacije za menadžere 286

■ **MIT ILI ZNANOST?** Utječe li širenje dobrih vijesti na naše raspoloženje? 270

■ **MEĐUNARODNO OP** Prepoznavanje osjećaja: Univerzalno ili određeno kulturom? 273

MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Kakav je moj rezultat u emocionalnoj inteligenciji? 281

■ **OP U VIJESTIMA** Žalovanje na radnom mjestu košta američke poslodavce milijarde dolara 286

■ **ARGUMENT / PROTUARGUMENT** Troškovi i koristi organizacijskih pravila o pokazivanju 288

Pitanja za provjeru 289

Pitanja za kritičko razmišljanje 289

Grupna vježba Tko može prepoznati lažova? 289

Etička dilema Jesu li uredske ljubavne veze neetične? 290

Primjer iz prakse 1 Dobra strana ljutnje? 290

Primjer iz prakse 2 Agresivni klijenti dižu tlak 291

Treći dio Grupa 298**Poglavlje 9 Osnove grupnog ponašanja 298**

Definiranje i klasificiranje grupa 300

Faze razvoja grupa 302

Peterofazni model 302 • Alternativni model: Privremene grupe s rokovima rada 303

Osobine grupa: uloge, norme, status, veličina i kohezivnost 304

Uloge 304 • Norme 308 • Status 313 • Veličina 316 • Kohezivnost 318

Grupno odlučivanje 319

Grupe nasuprot pojedincima 319 • Grupna zaslijepljenost i grupna polarizacija 321 • Tehnike grupnog odlučivanja 323

Sažetak i implikacije za menadžere 326

M MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Vjerujem li drugima? 301**OP U VIJESTIMA** Zabušavanje u dvadeset i prvom stoljeću: kiberzabušavanje 317**MEĐUNARODNO OP** Grupna kohezivnost među kulturama 319**MIT ILI ZNANOST?** „Dvije su glave pametnije od jedne?” 321**ARGUMENT / PROTUARGUMENT** Sva bi radna mjesta trebalo osmišljena u okviru grupa 328*Pitanja za provjeru 329**Pitanja za kritičko razmišljanje 329**Grupna vježba Preživljavanje u prirodi 329**Etička dilema Diskriminacija Arapa 330**Primjer iz prakse 1 Konflikt uloga među zaposlenicima telefonske korisničke službe 331**Primjer iz prakse 2 Opasnosti grupne zaslijepljenosti 331***Poglavlje 10 Razumijevanje timskog rada 336**

Zašto su timovi postali toliko popularni? 338

Razlike između grupa i timova 339

Vrste timova 340

Problemski timovi 340 • Samovođeni radni timovi 340 • Međufunkcijski timovi 341 • Virtualni timovi 342

Stvaranje učinkovitih timova 344

Kontekst 345 • Sastav 346 • Dizajn posla 351 • Proces 351

Pretvaranje pojedinaca u timske igrače 353

Izazov 354 • Stvaranje timskih igrača 354

Timovi i upravljanje kvalitetom 355

Oprez! Timovi nisu uvijek pravo rješenje 356

Sažetak i implikacije za menadžere 357

OP U VIJESTIMA Timovi rade na spašavanju života u područjima Azije pogodenim cunamijem 338**MEĐUNARODNO OP** Globalni virtualni timovi 343**M MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU** Jesam li dobar u razvijanju i vođenju timova? 353**ARGUMENT / PROTUARGUMENT** Sportske su momčadi dobar model za radne timove 358*Pitanja za provjeru 359**Pitanja za kritičko razmišljanje 359*

Grupna vježba Stalne nasuprot promjenjivim zrakoplovnim posadama 359

Etička dilema Pritisak na pojedinca da postane timski igrač 359

Primjer iz prakse 1 Virtualni tim u tvrtki T.A. Stearns 360

Primjer iz prakse 2 Izletništvo za timove 361

Poglavlje 11 Komunikacija 366

Funkcije komunikacije 368

Komunikacijski proces 369

Smjer komunikacije 370

Komunikacija prema dolje 370 • Komunikacija prema gore 370 • Lateralna komunikacija 371

Međuljudska komunikacija 371

Usmena komunikacija 371 • Pismena komunikacija 372 • Neverbalna komunikacija 373

Organizacijska komunikacija 374

Formalne mreže malih grupa 374 • Neformalna mreža glasina 375 • Računalna komunikacija 376 • Upravljanje znanjem 380

Izbor komunikacijskog kanala 382

Prepreke za učinkovitu komunikaciju 383

Filtriranje 383 • Selektivna percepција 384 • Pretrpanost informacija 384 • Emocije 384 • Jezik 384 • Strah od komuniciranja 385

Suvremeni problemi u komunikaciji 386

Komunikacijske prepreke između muškaraca i žena 386 • Tišina kao komunikacija 387 • „Politički korektna“ komunikacija 387 • Međukulturalna komunikacija 389

Sažetak i implikacije za menadžere 392

MEĐUNARODNO OP Izgubljeno u prijevodu 392

OP U VIJESTIMA Internetske stranice za gundanje: izazov za rukovodstva? 380

MIT ILI ZNANOST? „Ljudima je lako prepoznati lažljivce na poslu“ 385

MIT ILI ZNANOST? „Jesu li ljudi iz Istočne Azije prijemuljiviji u posrednoj komunikaciji?“ 391

MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Koliko su dobre moje vještine slušanja? 391

ARGUMENT / PROTUARGUMENT Otvoreno upravljanje poboljšava krajnji rezultat 394

Pitanja za provjeru 395

Pitanja za kritičko razmišljanje 395

Grupna vježba Odsutnost neverbalne komunikacije 359

Etička dilema Određivanje granica tehnologije 359

Primjer iz prakse 1 James W. Caruso ima problema s komuniciranjem 360

Primjer iz prakse 2 Blogovski biznis 396

Poglavlje 12 Temeljni pristupi vodstvu 400

Što je vodstvo? 402

Osobinske teorije 402

Bihevioralne teorije 405

Studije na Ohajskom državnom sveučilištu 405 • Studije na Michiganskom sveučilištu

	<p>406 • Menadžerska mreža 407 • Sažetak osobinskih i bihevioralnih teorija 408</p> <p>Kontingencijske teorije 408</p> <p><i>Fiedlerov model</i> 409 • <i>Situacijska teorija Herseyja i Blancharda</i> 413 • <i>Recipročna teorija vodstva</i> 414 • <i>Teorija puta i cilja</i> 415 • Kontingencijske <i>variabilne i predviđanja</i> 416 • <i>Model sudjelovanja u vodstvu</i> 417</p> <p>Sažetak i implikacije za menadžere 419</p> <p>OP U VIJESTIMA Menadžeri su progovorili o sposobnostima za vodstvo 404</p>
M	<p>MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Koji je moj stil vodstva? 408</p>
N	<p>MIT ILI ZNANOST? „Iskustvo je najvažnije” 412</p>
	<p>MEĐUNARODNO OP Razvijanje međunarodnih perspektiva: Nužnost za vođe 419</p>
	<p>ARGUMENT / PROTUARGUMENT Opasnost od obuke za vodstvo 420</p>
	<p><i>Pitanja za provjeru</i> 421</p> <p><i>Pitanja za kritičko razmišljanje</i> 421</p> <p><i>Grupna vježba Debata: Jesu li vođe doista važni?</i> 421</p> <p><i>Etička dilema Opravdava li cilj sredstvo?</i> 422</p> <p><i>Primjer iz prakse 1 Kada kolega postane šef</i> 422</p> <p><i>Primjer iz prakse 2 Barack Obama</i> 423</p>
<p>Poglavlje 13 Suvremena pitanja u vodstvu 428</p>	
<p>Uokvirivanja: Uporaba riječi za oblikovanje značenja i poticanje drugih 430</p>	
<p>Inspiracijski pristupi vodstvu 431</p>	
<p><i>Karizmatično vodstvo</i> 431 • <i>Transformacijsko vodstvo</i> 431</p>	
<p>Autentično vodstvo: Etika i povjerenje su temelji vodstva 440</p>	
<p><i>Što je autentično vodstvo?</i> 440 • <i>Etika i vodstvo</i> 441 • <i>Što je povjerenje?</i> 442 • <i>Povjerenje i vodstvo</i> 443 • <i>Tri tipa povjerenja</i> 443 • <i>Temeljna načela povjerenja</i> <i>444 • Je li povjerenje u opadanju?</i> 445</p>	
<p>Uloge u suvremenom vodstvu 447</p>	
<p><i>Vodstva u timovima</i> 447 • <i>Mentorstvo</i> 448 • <i>Samovodstvo</i> 450 • <i>Umreženo</i> <i>vodstvo</i> 451</p>	
<p>Izazovi konstrukcije o vodstvu 453</p>	
<p><i>Vodstvo kao atribut</i> 454 • <i>Zamjene i neutralizatori u vodstvu</i> 455</p>	
<p>Pronalaženje i stvaranje učinkovitih vođa 456</p>	
<p><i>Selekcija</i> 456 • <i>Obuka</i> 457</p>	
<p>Sažetak i implikacije za menadžere 457</p>	
<p>OP U VIJESTIMA Rat i umijeće uokvirivanja 431</p>	
M	<p>MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Koliko imam karizme? 436</p>
N	<p>MIT ILI ZNANOST? „Muškarci su bolji vođe od žena” 450</p>
	<p>MEĐUNARODNO OP Kulturne razlike u atribuciji karizme 454</p>
	<p>ARGUMENT / PROTUARGUMENT Vodstvo je vezano za kulturu 459</p>
	<p><i>Pitanja za provjeru</i> 460</p> <p><i>Pitanja za kritičko razmišljanje</i> 460</p> <p><i>Grupna vježba Presudite: Koji je iskaz vizije točan?</i> 460</p> <p><i>Etička dilema Etičko vodstvo, odnosno biste li ovdje radili?</i> 461</p> <p><i>Primjer iz prakse 1 Hoće li George W. Bush biti veliki predsjednik?</i> 461</p> <p><i>Primjer iz prakse 2 Generacijski jaz: mentorji i šticećenici</i> 462</p>

Poglavlje 14 Moć i politika 468

- Definicija moći 470
- Uspoređivanje vodstva i moći 470
- Temelji moći 471
  - Formalna moć 471 • Osobna moć 472 • Koji su temelji moći naručinkovitiji? 473*
- Ovisnost: Ključ moći 474
  - Opći postulat ovisnosti 474 • Što stvara ovisnost? 474*
- Taktike moći 476
- Moć u grupama: Koalicije 478
- Spolno uz nemiravanje: Nejednaka moć u radnom okruženju 479
- Politika: Moć na djelu 481
  - Definicija 481 • Realnost politike 482 • Čimbenici koji doprinose političkom ponašanju 484 • Kako ljudi reagiraju na organizacijsku politiku? 487 • Upravljanje dojmovima 489 • Etika političkog ponašanja 491*
- Sažetak i implikacije za menadžere 492
- OP U VIJESTIMA** Na Sveučilištu Kansasa: sportski trener osigurao otkaz šefu? 475
- MEĐUNARODNO OP** Taktike utjecaja u Kini 477
- MIT ILI ZNANOST** „Nije važno što znate, nego koga znate“ 484
- M**
N
S **MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU** Koliko dobro igram političke igre? 492
- ARGUMENT / PROTUARGUMENT** Upravljanje dojmovima nije etično 494
  - Pitanja za provjeru 495*
  - Pitanja za kritičko razmišljanje 495*
  - Grupna vježba Razumijevanje dinamike moći 495*
  - Etička dilema Razmjena osobnih usluga? 496*
  - Primjer iz prakse 1 Bill Fowler u pogonu Blackmer/Dover Resources Inc. 496*
  - Primjer iz prakse 2 Politika zabijanja noža u leđa 497*

Poglavlje 15 Konflikt i pregovaranje 502

- Definicija konflikta 504
- Prijelazi u razmišljanju o konfliktu 505
  - Tradicionalni pristup 505 • Međuljudski pristup 505 • Interakcijski pristup 505*
- Proces konflikta 506
  - Faza I: Potencijalno opreće ili nespojivost 506*
  - Faza II: Kognicija (spoznaja) i personalizacija 509 • Faza III: Nakane 510 • Faza IV: Ponašanje 511 • Faza V: Rezultati 512*
- Pregovaranje 516
  - Strategije pregovaranja 516 • Proces pregovaranja 520 • Problematike u pogledu pregovaranja 521*
- Sažetak i implikacije za menadžere 527
- MIT ILI ZNANOST** „Uzrok većine konflikata je nedostatak komunikacije“ 507
- MEĐUNARODNO OP** Pregovaranje među kulturama 525

M	MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Koji je moj pregovarački stil? 525
Z	OP U VIJESTIMA Primjer učinkovitog pregovaranja 526
S	ARGUMENT / PROTUARGUMENT Konflikt je koristan za organizacije 529
	<i>Pitanja za provjeru</i> 530
	<i>Pitanja za kritičko razmišljanje</i> 530
	<i>Grupna vježba</i> Igra uloga u pregovaranju 530
	<i>Etička dilema</i> Je li neetično lagati i obmanjivati tijekom pregovora? 531
	<i>Primjer iz prakse 1</i> Schneider National 532
	<i>Primjer iz prakse 2</i> Zbog pregovora hokej mora odsjediti na klupi 532
 Četvrti dio Organizacijski sustav 536	
Poglavlje 16 Temelji organizacijske strukture 536	
	Što je organizacijska struktura? 538
	<i>Specijalizacija rada</i> 538 • <i>Podjela na odjele</i> 540 • <i>Zapovjedni lanac</i> 541 •
	<i>Raspon kontrole</i> 542 • <i>Centralizacija i decentralizacija</i> 543 • <i>Formalizacija</i> 545
	Uobičajeni oblici dizajna organizacija 545
	<i>Jednostavna struktura</i> 545 • <i>Birokracija</i> 546 • <i>Matrična struktura</i> 548
	Nove mogućnosti dizajna 550
	<i>Timska struktura</i> 550 • <i>Virtualna organizacija</i> 550 • <i>Neomeđena organizacija</i> 552
	Zašto se strukture razlikuju? 554
	<i>Strategija</i> 554 • <i>Veličina organizacije</i> 556 • <i>Tehnologija</i> 556 • <i>Okruženje</i> 557
	Organizacijski oblici i ponašanje zaposlenika 559
	Sažetak i implikacije za menadžere 561
	OP U VIJESTIMA Ne postoji samo jedan ispravan raspon kontrole 543
M	MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Koliko sam spremna delegirati odluke? 544
Z	MEĐUNARODNO OP Strukturalna razmatranja u multinacionalnim kompanijama 548
S	MIT ILI ZNANOST? „Birokracija je mrtva“ 558
	ARGUMENT / PROTUARGUMENT Tehnologija preoblikuje organizacije 564
	<i>Pitanja za provjeru</i> 565
	<i>Pitanja za kritičko razmišljanje</i> 565
	<i>Grupna vježba</i> Figure autoriteta 565
	<i>Etička dilema</i> Samo slijediti naredbe 566
	<i>Primjer iz prakse 1</i> „Mrzim birokraciju“ 566
	<i>Primjer iz prakse 2</i> W.L.Gore & Associates nema šefove 567
 Poglavlje 17 Organizacijska kultura 570	
	Institucionalizacija: preteča kulturi 572
	Što je organizacijska kultura? 572
	<i>Definicija</i> 573 • <i>Kultura je opisni naziv</i> 575 • <i>Imaju li organizacije uniformne kulture?</i> 575 • <i>Jake i slabe kulture</i> 576 • <i>Kultura nasuprot formalizaciji</i> 577 • <i>Organizacijska kultura nasuprot nacionalnoj kulturi</i> 578
	Što rade kulture? 578
	<i>Funkcije kulture</i> 578 • <i>Kultura kao breme</i> 579

Stvaranje i održavanje kulture 581
Kako počinje kultura 581 • Održavanje života kulture 582 • Sažetak: kako nastaju kulture 586

Kako zaposlenici uče kulture 587
Priče 587 • Rituali 587 • Materijalni simboli 587 • Jezik 588

Stvaranje etičke organizacijske kulture 589

Stvaranje kulture orijentirane na klijente 590
Ključne varijable kultura orijentiranih na klijente 590 • Menadžerske akcije 590

Duhovnost i organizacijska kultura 592
Što je duhovnost? 592 • Zašto duhovnost sada? 592 • Karakteristike produhovljene organizacije 593 • Kritika duhovnosti 594

Sažetak i implikacije za menadžere 595

- M** **MATERIJALI ZA SAMOPROČJENU** Koja mi organizacija odgovara? 575
- N** **MEĐUNARODNO OP** Dobra organizacijska kultura ne poznaje granice 577
- S** **OP U VIJESTIMA** Zbog jake kulture menadžeri ne napuštaju Bubba Gump Shrimp Co. 579
- MIT ILI ZNANOST?** „Uspjeh rađa uspjeh“ 580
- ARGUMENT / PROTUARGUMENT** Organizacijske kulture ne mogu se mijenjati 597

Pitanja za provjeru 598
Pitanja za kritičko razmišljanje 598
Grupne vježbe Ocijenite kulturu svoje studentske grupe 598
Etička dilema Je li obvezatna etička obuka neetična? 599
Primjer iz prakse 1 Southwest Airlines stoji pred novim izazovima 600
Primjer iz prakse 2 Wegmans 601

Poglavlje 18 Politike i prakse upravljanja ljudskim resursima 606

Seleksijski postupci 608
Kako funkcioniра selekcija 608 • Inicijalna selekcija 608 • Sadržajna selekcija 610 • Uvjetna (kontingentna) selekcija 613

Programi za obuku i usavršavanje 614
Vrste obuke 614 • Metode obuke 616 • Individualiziranje formalne obuke u skladu sa stilom učenja svakog zaposlenika 617 • Ocjenjivanje učinkovitosti 618

Procjenjivanje performanse 618
Surhe procjenjivanja performanse 619 • Što zapravo procjenjujemo? 619 • Tko bi trebao obaviti procjenjivanje? 620 • Metode procjenjivanja performanse 622 • Prijedlozi za unapređenje procjenjivanja performanse 624 • Povratno informiranje o performansi 626

Međunarodne prakse upravljanja ljudskim potencijalima: odabrani primjeri 627
Selekcija 627 • Procjenjivanje performanse 628

Upravljanje raznolikostima u organizacijama 629
Konflikt između posla i privatnog života 629 • Obuka o raznolikostima 631

Sažetak i implikacije za menadžere 632

M Z S	<p>■ MIT ILI ZNANOST? „Prvi su dojmovi važni“ 612</p> <p>■ MEĐUNARODNO OP Obuka iz kulture 616</p> <p>■ OP U VIJESTIMA Uspon i pad forsiranog rangiranja 624</p> <p>MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Koliko uspješno mogu iznositi povratne informacije? 627</p> <p>■ ARGUMENT / PROTUARGUMENT Treba odbaciti SAT i ACT kao sredstva za selekciju studenata 634</p> <p><i>Pitanja za provjeru</i> 635</p> <p><i>Pitanja za kritičko razmišljanje</i> 635</p> <p><i>Grupne vježbe Procjenjivanje performanse i povratno informiranje</i> 635</p> <p><i>Etička dilema Je li neetično „uljepšati“ svoj životopis</i> 636</p> <p><i>Primjer iz prakse 1 Jedinstven program obuke u UPS-u</i> 636</p> <p><i>Primjer iz prakse 2 Kandidati bez visokih SAT rezultata ne trebaju se javiti</i> 637</p> <p>Peti dio Organizacijska dinamika 642</p> <p>Poglavlje 19 Organizacijske promjene i upravljanje stresom 642</p> <p>Sile koje potiču promjene 644</p> <p>Upravljanje planiranim promjenama 646</p> <p>Otpor prema promjenama 647</p> <p><i>Svladavanje otpora prema promjenama</i> 648 • <i>Politika promjene</i> 650</p> <p>Pristupi upravljanja organizacijskim promjenama 651</p> <p><i>Lewinov trostupanjski model</i> 651 • <i>Kotterov osmostupanjski model za uvođenje promjena</i> 653 • <i>Akcijsko istraživanje</i> 653 • <i>Organizacijski razvitetak</i> 654</p> <p>Suvremeni problemi promjena za današnje menadžere 658</p> <p><i>Tehnologija u radnom okruženju</i> 658 • <i>Poticanje inovacija</i> 660 • <i>Stvaranje organizacije koja uči</i> 662 • <i>Upravljanje promjenama je vezano za kulturu</i> 664</p> <p>Radni stres i upravljanje njime 665</p> <p><i>Što je stres?</i> 666 • <i>Razumijevanje stresa i njegovih posljedica</i> 667 • <i>Mogući izvori stresa</i> 668 • <i>Individualne razlike</i> 670 • <i>Posljedice stresa</i> 671 • <i>Upravljanje stresom</i> 673</p> <p>Sažetak i implikacije za menadžere 676</p> <p>MATERIJALI ZA SAMOPROCJENU Koliko dobro reagiram na burne promjene? 650</p> <p>■ OP U VIJESTIMA Razine stresa dostižu rekordne visine 672</p> <p>■ MEĐUNARODNO OP Nositelji se sa stresom: kulturne razlike 675</p> <p>■ ARGUMENT / PROTUARGUMENT Upravljanje promjenama je epizodična aktivnost 678</p> <p><i>Pitanja za provjeru</i> 679</p> <p><i>Pitanja za kritičko razmišljanje</i> 679</p> <p><i>Grupne vježbe Moć i promjenljivo okruženje</i> 679</p> <p><i>Etička dilema Povećavanje proizvodnosti i stresa zaposlenika</i> 680</p> <p><i>Primjer iz prakse 1 GE-ovo vježbanje</i> 680</p> <p><i>Primjer iz prakse 2 Inoviranje inovacije</i> 681</p>
----------------------	---

Dodatak A Istraživanje organizacijskog ponašanja 686

Integralni primjeri 693

Primjer 1 Arnold Schwarzenegger: vođa Kalifornije? 693

Primjer 2 Što klijenti ne znaju neće im naštetiti, ili hoće li? 697

Primjer 3 Pet glava bolje je od jedne? 700

Primjer 4 Wal-Martov svijet 703

Primjer 5 Appleov Beethoven 706

Primjer 6 GM i UAW: Jednostrano pregovaranje? 709

Primjer 7 Pitanje motivacije 712

Primjer 8 Veliko promaknuće 715

Izvori ilustracija 718

Kazala 719

Imena 719

Organizacije 738

G-kazalo (predmetno kazalo/glosarij) 743